

MONITOR JAPOŃSKI

MARZEC 2017

„Monitor Japoński” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Japonii, ze szczególnym naciskiem na aktywność tego kraju w regionie Europy Środkowej i w Unii Europejskiej.

Materiał opracował dr Marcin Socha – analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR JAPOŃSKI

MARZEC 2017

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

1 marca: Wizyta Cesarza Japonii w Wietnamie. Cesarz Akihito wraz z żoną odwiedził Hanoi w celu pogłębienia dwustronnych relacji. Para spotkała się z prezydentem Quangiem oraz złożyła hołd w mauzoleum Ho Chi Minha. Zorganizowano również spotkanie z żonami japońskich żołnierzy, którzy pozostali w Wietnamie po II Wojnie Światowej i walczyli w pierwszej wojnie indochińskiej. Po zakończeniu konfliktu musieli powrócić do kraju pozostawiając rodziny w Wietnamie. Obecnie w Japonii przebywa około 180 000 osób Wietnamskiego pochodzenia.

1 marca: Japoński rząd zadowolony z decyzji Donalda Trumpa o zwiększeniu wydatków zbrojeniowych. Podczas pierwszego przemówienia w Kongresie nowy prezydent Stanów Zjednoczonych przedstawił plan zwiększenia inwestycji w sektorze zbrojeniowym o 10%, kosztem wydatków na pomoc rozwojową i aktywność dyplomatyczną. Całkowity Budżet Departamentu Stanu został obcięty aż o 29%. Pomimo obaw związanych z możliwością uruchomienia globalnego wyścigu zbrojeń, część japońskiej klasy politycznej wyraziła poparcie dla tej inicjatywy. Sekretarz Gabinetu Suga Yoshihide stwierdził, że zwiększenie wydatków przyczyni się do wzmocnienia sojuszu japońsko-amerykańskiego i wzrostu bezpieczeństwa w skali globalnej.

5 marca: zmiana regulacji partyjnych umożliwi przedłużenie kadencji premiera Abe. Partia Liberalno-Demokratyczna zmieniła regulamin umożliwiając obecnemu szefowi rządu pozostanie na stanowisku przez kolejną trzyletnią kadencję. Abe Shinzō nie tylko będzie mógł nadzorować pozostałe przygotowania do Igrzysk Olimpijskich, ale otrzyma również więcej czasu na promowanie takich projek-

ROSNAĆE ZAGROŻENIE ZE STRONY KOREI PŁN.

W zeszłym miesiącu warto było zwrócić uwagę na szereg wydarzeń i rozmów wskazujących na rosnące zagrożenie ze strony Pjongjangu. Prawicowej części japońskiej klasy politycznej udało się doprowadzić do rozpoczęcia dialogu parlamentarnego na temat możliwości przeprowadzenia ataku prewencyjnego na północnokoreańskie instalacje wojskowe.

tów jak rewizja konstytucji czy uregulowanie relacji z Federacją Rosyjską. Pomięto stosunkowo dużego poparcia opinii publicznej przekraczającego 60%, powiązanie premiera i jego żony z podejrzaną transakcją zakupu ziemi w zeszłym miesiącu podkopało wizerunek szefa rządu i wielu członków jego administracji.

7 marca: kolejna prowokacja ze strony Pjongjangu. Korea Północna wystrzeliła cztery rakiety balistyczne średniego zasięgu, które wylądowały w Morzu Japońskim. Następnie przedstawiciele reżimu poinformowali, że odpalenie było częścią ćwiczeń przygotowujących do ataku na cele w Stanach Zjednoczonych. Zdaniem amerykańskich ekspertów kolejna próba wskazuje na przyspieszenie prac nad programem raketowym. W najbliższej przyszłości można się również spodziewać kolejnych prób nuklearnych. Aktywność reżimu jeszcze bardziej uzasadnia decyzję o rozmieszczeniu systemu obrony przeciwrakietowej THAAD na terenie Korei Południowej, co wywołało protest ze strony chińskich władz. Prezydent Donald Trump w rozmowie telefonicznej z japońskim przywódcą ponownie potwierdził poparcie Stanów Zjednoczonych dla sojuszników w regionie Azji Wschodniej.

8 marca: Japonia rozważa możliwość ataku prewencyjnego na Koreę Płn. Kolejna próba raketowa Korei Północnej w znacznym stopniu podgrzała dyskusję dotyczącą bezpieczeństwa w regionie. Zagrożenie ze strony tego kraju jak i potwierdzenie gwarancji sojusznicznych mają być głównymi tematami rozmów podczas nadchodzącej wizyty Sekretarza Stanu, Rexa Tillersona w Tokio, Seulu i Pekinie. Rosnące napięcie doprowadziło również do uaktywnienia prawicowej części japońskiej sceny politycznej. Grupa polityków Partii Liberalno-Demokratycznej rozpoczęła konsultację nad przyznaniem japońskim Siłom Samoobrony prawa do przeprowadzenia uderzenia prewencyjnego na północnokoreańskie instalacje raketowe. Rozważania obejmują również możliwość wyposażenia Japonii w bombowce i rakiety większego zasięgu, co byłoby wyraźnym pogwałceniem Artykułu 9. Konstytucji. Onodera Itsunori, były minister obrony przekonywał, że atak prewencyjny może być znacznie lepszym zabezpieczeniem niż ulepszanie systemu obrony przeciwrakietowej, na które japoński rząd ma przeznaczyć miliard USD.

10 marca: przygotowania do rozmów o wolnym handlu ze Stanami Zjednoczonymi. Sekretarz Gabinetu, Suga Yoshihide odrzucił zarzuty płynące z Waszyngtonu dotyczące konieczności wprowadzenia ułatwień w dostępie do japońskiego rynku samochodowego. Jego zdaniem rząd podjął już wystarczające kroki zmierzające do usunięcia ceł i ograniczeń pozataryfowych. Wypowiedź to wyraźny sygnał ze strony japońskiej zmierzający do przygotowania gruntu pod rozmowy dotyczące współpracy handlowej, które mają rozpocząć się w przyszłym miesiącu. W początkowej fazie negocjacji japońska administracja będzie próbowała skupić uwagę na inwestycjach bezpośrednich, projektach infrastrukturalnych i

energetycznych, czyli obszarach w których znacznie łatwiej będzie osiągnąć porozumienie. Podobnie jak w przypadku negocjacji nad TPP najtrudniejszym elementem będzie zniesienie barier w sektorze rolno-spożywczym. Nie wygląda jednak na to, aby administracja Donalda Trumpa zgodziła się na ulgowe potraktowanie sektora rolnego. Lobby producentów wołowiny w Stanach Zjednoczonych od dłuższego czasu domaga się interwencji zwiększającej ich konkurencyjność na japońskim rynku.

12 marca: Król Arabii Saudyjskiej odwiedził Japonię. Król Salman bin Abdulaziz Al-Saud spotkał się z premierem Abe Shinzō po czym złożył kurtuazyjną wizytę na dworze cesarskim. Pomimo tego, że najwięcej uwagi mediów przykuła jak zwykle bogata oprawa saudyjskiej delegacji, wizyta w Japonii ma duże znaczenie gospodarcze dla obu państw. Król Arabii Saudyjskiej odwiedza kolejne kraje azjatyckie w celu dywersyfikacji wymiany handlowej zdominowanej przez eksport ropy. Dla Japonii, która importuje najwięcej ropy naftowej właśnie z tego kraju, dobre relacje z dynastią saudyjską to strategiczny element bezpieczeństwa energetycznego. Japonia ma się aktywnie włączyć w realizację strategii rozwoju kontaktów nazwanej "Saudi Vision project". Współpraca ma obejmować debiut państwowej firmy energetycznej Saudi Aramco na japońskiej giełdzie oraz ustanowieniu wspólnego funduszu inwestycji telekomunikacyjnych o wartości 25 miliardów USD. Jedno z podpisanych porozumień zakłada utworzenie specjalnej strefy ekonomicznej dla japońskich przedsiębiorców w Arabii Saudyjskiej.

13 marca: Japonia wyśle okręt bojowy na Morze Południowochińskie. Rząd w Tokio ma zamiar wysłać największy okręt bojowy w trzymiesięczny rejs po Morzu Południowochińskim. Nowy lotniskowiec Izumo przybije do brzegów Singapuru, Indonezji, Filipin i Sri Lanki po czym weźmie udział we wspólnych manewrach z flotą Stanów Zjednoczonych na Oceanie Indyjskim. Byłby to pierwszy tak wyraźny pokaz zdolności japońskiej marynarki od II Wojny Światowej oraz sygnał silniejszego zaangażowania w spory terytorialne Chin z innymi państwami regionu. Chińskie MSZ poprosiło o podanie dokładnych przyczyn organizacji rejsu. Kilka dni później w jednym z komunikatów znalazło się ostrzeżenie o podjęciu zdecydowanych kroków w przypadku japońskiej interwencji na spornych wodach. Japoński premier nie zamierza jednak porzucać kursu zmierzającego do budowy antychińskiej opozycji. Podczas wspólnej konferencji prasowej z francuskim prezydentem Francois Hollandem Abe ogłosił, że Francja i Japonia wspierają "wolny i otwarty porządek na wodach w regionie Azji i Pacyfiku".

16 marca: Rex Tillerson w Japonii. Rex Tillerson odbył pierwszą oficjalną wizytę w Japonii, której tematem przewodnim było zagrożenie ze strony Korei Północnej. Amerykański Sekretarz Stanu zwrócił uwagę na brak efektów dialogu prowadzonego z reżimem w Pjongjangu przez ostatnie 20 lat. Stwierdził, że Stany Zjednoczone potrzebują innego strategii rozwiązania problemu rozwoju pro-

gramu nuklearnego. Szczegółowe rozwiązania w ramach "nowego podejścia" będą negocjowane z przywódcami Japonii, Korei Południowej i Chin. Na pytania dotyczące znacznego ograniczenia wydatków Departamentu Stanu Tillerson stwierdził, że jest to naturalny efekt ograniczenia zaangażowania Stanów Zjednoczonych w międzynarodowe konflikty oraz pomoc dla ofiar katastrof naturalnych.

20 marca: Premier Abe z wizytą w Europie. Japoński przywódca spotkał się z przywódcami Unii Europejskiej. Głównym tematem rozmów był stan przeciągających się negocjacji nad podpisaniem porozumienia o wolnym handlu. Podczas wspólnej konferencji prasowej Donald Tusk podkreślił, że Unia Europejska od dawna stoi na czele państw promujących liberalizację światowego handlu. Premier Abe zapewnił, że jego rząd liczy na zakończenie rozmów do końca roku. Oczekiwane porozumienie mogłoby chociaż częściowo wypełnić pustkę jaka powstała po odrzuceniu Partnerstwa Transpacyficznego przez Donalda Trumpa. Unia Europejska podpisała już porozumienia handlowe z Koreą Południową, Wietnamem i Singapurem, lecz perspektywa otwarcia japońskiego rynku jest wyjątkowo kusząca dla dużych firm samochodowych, których produkty cieszą się coraz większą popularnością w tym kraju. Kolejnym ważnym elementem wizyty były rozmowy dotyczące podpisania Partnerstwa Strategicznego, którego celem ma być intensyfikacja współpracy w zakresie bezpieczeństwa, nierozprzestrzeniania broni jądrowej oraz praw człowieka. Przed wizytą w Brukseli premier Abe spotkał się z przywódcami Niemiec, Francji i Włoch. Podczas rozmów duży nacisk położono na zagrożenie ze strony Korei Północnej. Udało się również podpisać porozumienie z Francją dotyczące współpracy w zakresie energetyki jądrowej. Dwie japońskie firmy Japan Nuclear Fuel Limited i Mitsubishi Heavy Industries mają zakupić 10% akcji nowej spółki (wartość 500 milionów Euro) wchodzącej w skład francuskiej grupy nuklearnej Arvea, która przeżywa obecnie kryzys.

20 marca: Japonia i Rosja w dialogu 2+2 dotyczącym bezpieczeństwa. W Tokio odbyło się pierwsze od zajęcia Krymu spotkanie w formacie 2+2, w którym oba państwa są reprezentowane przez Ministrów Spraw Zagranicznych i Ministrów Bezpieczeństwa. Japonia i Rosja ponownie potwierdziły współpracę w obliczu zagrożenia ze strony Korei Północnej. Po aneksji Krymu uruchomienie regularnego dialogu ds. bezpieczeństwa wydaje się stać w sprzeczności z oficjalnym stanowiskiem japońskiego MSZ, które promuje rządy prawa i nie uznaje zmian porządku międzynarodowego wprowadzanych siłą. Rozmowy z Moskwą nieustannie spotykają się z krytyką japońskich mediów i partii opozycyjnych, które wskazują na jednostronne korzyści Federacji Rosyjskiej. Premier Abe nie rezygnuje jednak z ambicji dotyczących uregulowania sporu terytorialnego z Rosją. W przyszłym miesiącu uda się z oficjalną wizytą do Moskwy.

25 marca: Premier Abe walczy z oskarżeniami o uwikłanie w skandal korupcyjny. W ubiegłym miesiącu japońskie media poinformowały o podejrzanym transakcji, w którą może być zamieszany urzędujący premier Abe Shinzō i jego żona Akie. W zeszłym roku sieć prywatnych szkół Moritomo Gakuen dokonała zakupu rządowej ziemi w mieście Toyonaka w prefekturze Osaka za kwotę 134 milionów jenów (1,2 miliona USD). Według parlamentarnej Komisji Budżetowej kwota jaką zapłacono była o około 800 milionów jenów niższa od wartości rynkowej ziemi. Media wskazały na szereg powiązań pomiędzy grupą Moritomo a czołowymi politykami Partii Liberalno-Demokratycznej. Zwrócono również uwagę na związki prezydenta grupy Kagoike Yasunoriego z ultra-prawicowymi kręgami promującymi postawy militarystyczne wśród dzieci. Pomimo próby stanowczego odcięcia się od kontrowersyjnej sprawy, premier Abe nadal pozostaje w cieniu oskarżeń. Zdaniem szefa grupy Moritomo szef rządu i jego żona przekazali dotacje finansowe na budowę szkoły na spornym terenie. Pomimo zaprzeczeń ze strony japońskiego Sekretarza Gabinetu, Kagoike Yasunori powtórzył swoje oskarżenia pod przysięgą przed japońskim parlamentem. Szczegółowe informacje na temat sytuacji wokół premiera Abe komentujemy na [naszym blogu](#).

27 marca: Japoński minister z wizytą na Tajwanie. Chińskie MSZ wystosowało kolejny protest po tym jak Akama Jiro, japoński minister spraw wewnętrznych i komunikacji odwiedził Tajwan. Oficjalnym celem wizyty miała być promocja turystyki. Jest to pierwsza wizyta tak wysokiego szczebla od zerwania stosunków dyplomatycznych z Taipei w 1972 roku. Zdaniem władz w Pekinie jest to złamanie obietnicy o prowadzeniu dialogu z Tajwanem wyłącznie na poziomie władz lokalnych i organizacji pozarządowych. Wizyta jest kolejną prowokacją ze strony Japonii, która w zeszłym roku dodała słowo "Tajwan" do nazwy przedstawicielstwa gospodarczego w Taipei.

30 marca: Japonia pożyczy 850 milionów USD Mongolii. Japonia zadeklarowała przekazanie 850 milionów dolarów w ramach międzynarodowego pakietu pomocowego. Mongolia, której relacje handlowe są uzależnione od kondycji finansowej Chin i Rosji ucierpiała na spowolnieniu gospodarczym ostatnich lat. Państwo ma łącznie otrzymać 5,5 miliarda USD pomocy ze środków Międzynarodowego Funduszu Walutowego. Kwota 850 milionów dolarów przekracza wartość łącznego wsparcia jakie Japonia udzieliła Mongolii od uruchomienia w tym kraju mechanizmów gospodarki rynkowej. Pomoc ze strony Japonii i Korei Południowej, która może osiągnąć nawet 3 miliardy USD jest rezultatem nowej strategii "Trzeciego Sąsiada" prowadzonej przez władze Ułan Bator. W zeszłym roku udało się wynegocjować zniesienie ceł na eksport szeregu towarów i surowców produkowanych w Mongolii w tym węgla.

II. JAPONIA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

3 marca: **Mabuchi Motor rozpoczyna budowę fabryki w Bochni.** Japońska spółka uzyskała pozwolenie na budowę nowej fabryki na terenie Krakowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, która ma zatrudnić 400 osób. Docelowo firma ma zamiar zainwestować około 360 milionów PLN do roku 2023. Będzie to pierwsza linia produkcyjna tego koncernu w naszym kraju.

5-7 marca: **Sekretarz Stanu w kancelarii Prezydenta RP Krzysztof Szczerski w Japonii.** Krzysztof Szczerski, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP udał się z wizytą do Tokio gdzie spotkał się z wiceministrem spraw zagranicznych Takisawą Motome, zastępcą sekretarza generalnego w Biurze Bezpieczeństwa Narodowego Kaneharą Nobukatsu oraz przewodniczącym Japońsko-Polskiej Grupy Parlamentarnej w Izbie Radców Nakasone Hirofumim. Kanehara jest jednym z bardziej wpływowych japońskich biurokratów, który wspólnie z Yachim Shotarō doradzali premierowi Abe w sprawach strategicznych relacji z regionem Europy Środkowo-Wschodniej. Rozmowy były poświęcone perspektywie zacieśnienia dwustronnych relacji z okazji przypadającej w tym roku 60. rocznicy wznowienia stosunków dyplomatycznych. Minister Szczerski promował również polską kandydaturę do Rady Bezpieczeństwa ONZ na lata 2018-19. Polski sekretarz stanu spotkał się z przedstawicielami Japońskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych, gdzie wygłosił wykład na temat relacji UE ze Stanami Zjednoczonymi. Kolejnym przystankiem Krzysztofa Szczerskiego ma być Korea Południowa.

6 marca: **Ricoh Polska planuje zwiększenie zatrudnienia w Polsce.** Japoński gigant w branży IT planuje wdrożenie nowych rozwiązań technologicznych na polskim rynku. W związku z realizacją programu rozwoju od 6 marca firma planuje zatrudnienie kolejnych 300 osób. Koncern Ricoh działa w naszym kraju od 20 lat. Firma ma swoje oddziały niemal w każdym regionie świata i zatrudnia ponad 100 tysięcy osób. Koncern oferuje rozwiązania z zakresu technologii dokumentowych, IT, komunikacyjnych, audiowizualnych oraz przemysłowych. Firma jest również znana z wysokiej jakości sprzętu biurowego oraz produkcji aparatów cyfrowych.

6 marca: **Polska żywność ekologiczna na targach w Tokio.** Krajowa Izba Gospodarcza zaprezentowała polskie produkty w ramach unijnego programu "Eko-Europa. Jakość i tradycja". Ogólnopolskie Stowarzyszenie Przetwórców i Producentów Produktów Ekologicznych „Polska Ekologia” i Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Tokio wspólnie zorganizowali pokaz i degustację produktów dla japońskich konsumentów. W spotkaniu wzięł udział prezes Krajowej Izby Gospodarczej Andrzej Arendarski oraz prezes Stowarzyszenia „Polska Ekologia” Paweł Krajmas.

16 marca: Polsko-japoński projekt energetyczny. Przedstawiciele obu państw podpisali porozumienie o współpracy w zakresie realizacji projektu badawczo-rozwojowego magazynów energii i systemu SPS. Ministerstwo Energii podpisało wstępną umowę z japońską organizacją rządową The New Energy and Industrial Technology Development Organization (w skrócie NEDO). NEDO jest rządową jednostką zajmującą się rozwojem badań nad innowacyjnymi technologiami energetycznymi, która działa na zlecenie japońskiego Ministerstwa Gospodarki, Handlu i Przemysłu. Porozumienie dotyczące rozwoju magazynów energii i systemu SPS jest efektem współpracy firm: Polskie Sieci Elektroenergetyczne, Energa Operator, Energa Wytwarzanie oraz japońskiej spółki Hitachi Ltd. Projekt ma na celu wdrożenie w Polsce systemu automatyki Special Protection Scheme (SPS) oraz hybrydowego magazynu energii z baterii litowo-jonowych i ołowiano-kwasowych. Koszty wyposażenia zostaną pokryte przez stronę japońską.

16 marca: Współpraca japońskich i czeskich miast. Delegacja Urzędu Miasta Pragi, której przewodziła burmistrz Adriana Krnáčová udała się do Tokio i Kioto w dniach 7-10 marca 2017. W skład delegacji weszli również przedstawiciele Rady Miasta i Zgromadzenia Mieszkańców. Przedstawiciele władz lokalnych spotkali się z gubernator Tokio, Koike Yuriko po czym wzięli udział w obchodach 20. rocznicy podpisania partnerstwa Pragi i Kioto. Podpisano porozumienie z gubernatorem Kioto, dotyczące przyszłej współpracy pomiędzy miastami.

28 marca: Wznowienie eksportu polskiego drobiu do Japonii możliwe do realizacji. Polski Główny lekarz weterynarii na wniosek [Krajowej Rady Drobiarstwa - Izby Gospodarczej](#), rozpoczął dialog z japońskimi władzami zmierzający do zniesienia embarga na polskie produkty drobiowe poddane obróbce cieplnej. Dzięki staraniom KRD-IG, japońskie służby weterynaryjne wyraziły zgodę na rozpoczęcie rozmów. Japonia ma przedstawić zakres wymogów eksportowych, po czym polskie zakłady drobiarskie będą mogły starać się o uzyskanie pozwoleń handlowych.

III. SYTUACJA GOSPODARCZA

19 marca: Chińczycy masowo wycofują japońskie produkty spożywcze ze sklepów. Część chińskich sklepów postanowiło całkowicie zrezygnować ze sprzedaży japońskich produktów spożywczych, po tym jak w telewizji wyemitowano materiał, który pokazywał, że część produktów pochodzi ze skażonych promieniowaniem terenów w prefekturze Fukushima. Rezygnacje z japońskich produktów można zaobserwować również wśród dużej ilości sklepów internetowych. Najwięcej protestujących przedsiębiorców pochodzi z takich miast jak Tiencin, Kanton i Nankin.

26 marca: Japan Airlines wychodzi z kryzysu. W związku z ogłoszeniem bankructwa w styczniu 2010. roku firma JAL została objęta ścisłą kontrolą finansową. Dzięki otrzymaniu 350 miliardów jenów pomocy publicznej oraz szeregu ulg podatkowych spółka ponownie powróciła na tokijską giełdę w roku 2012. W kwietniu restrykcje ograniczające rozwój firmy mają zostać oficjalnie zniesione. Japońskie Linie Lotnicze będą mogły uruchamiać nowe połączenia i realizować kolejne inwestycje. Firma zapowiada walkę o powrót na szczyt japońskiego rynku transportu lotniczego. Nie wiadomo jednak czy uda jej się pokonać coraz silniejszą konkurencję ze strony tańszych przewoźników azjatyckich.

29 marca: Dalszy ciąg kryzysu w grupie Toshiba. Spółka Westinghouse Electric, wchodząca w skład grupy Toshiba złożyła wniosek o bankructwo. Problemy finansowe są efektem strat w związku z nabyciem amerykańskich firm konstrukcyjnych w Stanach Zjednoczonych. Firma źle wyceniła koszty związane z dostosowaniem czterech reaktorów jądrowych w tym kraju do nowych standardów bezpieczeństwa. Straty mogą osiągnąć nawet 9 miliardów dolarów. Na wniosek firmy audytorskiej badającej sytuację finansową koncernu, władze Toshiba po raz kolejny odłożyły w czasie decyzję o opublikowaniu danych finansowych, co dodatkowo wzmacnia niepokój inwestorów. Akcje Westinghouse Electric zostaną sprzedane najprawdopodobniej chińskim inwestorom.

30 marca: Japońscy przedsiębiorcy naciskają na rząd w celu przygotowania do negatywnych efektów Brexitu. Po tym jak Teresa May, przesłała oficjalne pismo rozpoczynające proces opuszczenia Unii Europejskiej, japońskie ministerstwo gospodarki zorganizowało nadzwyczajne spotkanie z korporacjami działającymi na terenie Wielkiej Brytanii. Znaczna grupa japońskich przedsiębiorców zwróciła się do rządu z prośbą o podjęcie bardziej zdecydowanych działań w celu zapobiegania negatywnym efektom Brexitu. Japoński rząd ma rozpocząć rozmowy z przedstawicielami UE i rządem brytyjskim w celu uwzględnienia potrzeb japońskich firm w procesie "negocjacji rozwodowych".

30 marca: Problemy z przepracowaniem w jednej z największych japońskich firm energetycznych. Firma Kansai Electric z siedzibą w Osace poinformowała, że zalega z wypłatą wynagrodzeń dla prawie 13 tysięcy pracowników o wartości 1,7 miliarda jenów. Po wykryciu przypadku popełnienia samobójstwa przez jednego z pracowników w kwietniu ubiegłego roku, firma przeprowadziła dochodzenie dotyczące ilości nadgodzin. Okazało się, że prawie połowa pracowników firmy pozostających w pracy po godzinach nie otrzymała pełnych wynagrodzeń. Kansai Electric zobowiązała się wypłacić brakujące kwoty. Okazało się również, że niektórzy pracownicy mieli na swoim koncie od 100 do nawet 200 nadgodzin miesięcznie. Od stycznia bieżącego roku wprowadzono regulacje ograniczające dopuszczalną ilość nadgodzin do 80. Dochodzenie w firmie Kansai Electric jest jednym z wielu przeprowadzanych na terenie całej Japonii w ramach walki z nadmiernym wykorzystywaniem pracowników.

KOMENTARZ

Jednym z najważniejszych wydarzeń minionego miesiąca była wizyta premiera Abe w Europie, której celem miało być przyspieszenie dialogu handlowego. Układ o wolnym handlu z Unią Europejską jest nadzieją dla wielu gospodarek, które liczyły na wejście życie Partnerstwa Transpacyficznego. Wycofanie się Stanów Zjednoczonych z TPP może być również okazją dla europejskich firm zainteresowanych wejściem na rynki azjatyckie. Jednocześnie jednak warto zwrócić uwagę na przedłużający się proces negocjacji pomiędzy Unią a Japonią nad Partnerstwem Gospodarczym rozpoczętych już w 2013 roku. Unijni negocjatorzy mają problemy z rozwiązaniem kluczowych kwestii takich jak protekcyjność nastawienie japońskiego sektora rolno-spożywczego czy ustalenie zasad udziału w przetargach sektora kolejowego. Przyszłość porozumienia nie jest pewna, lecz być może uda się wykorzystać zbliżenie do przyspieszenia rozmów. Warto również zwrócić uwagę na szereg wypowiedzi premiera Abe, w których wyraża on swoje zdecydowane poparcie dla dalszej integracji europejskiej. Jego zdaniem odpowiedzią na kryzys w EU jest zacieśnianie więzi i zwiększenie "kohezji" europejskich przywódców. Wypowiedź japońskiego przywódcy świetnie wpisuje się w szereg wydarzeń wskazujących na osłabnięcie eurosceptycznych nastrojów wewnątrz i poza UE, których wyrazem było zwycięstwo pro-europejskiego ugrupowania w Holandii.

Jeśli chodzi o sytuację w regionie Azji i Pacyfiku, sygnały z zeszłego miesiąca wyraźnie wskazują na możliwość zaostrzenia napięć. Prowokacje ze strony Korei Północnej wydają się napędzać aktywność konserwatywnych i prawicowych ugrupowań w Japonii. Po raz pierwszy japoński parlament rozważa możliwość przeprowadzenia ataku prewencyjnego na terenie obcego państwa. Decyzja o zwiększeniu wydatków na zbrojenia w Stanach Zjednoczonych oraz wypowiedź nowego Sekretarza Stanu dotycząca "nowego podejścia" do problemu Korei Pół-

nocnej również zwiastują zaostrzenie dialogu ds. bezpieczeństwa. Całą sytuację zaostrza również projekt instalacji amerykańskiego systemu obrony przeciwrakietowej na terenie Korei Południowej, który doprowadził do wyraźnego pogorszenia relacji pomiędzy Pekinem a Seulem. Japoński rząd nie ma również zamiaru zakończyć prowokacyjnych działań pod adresem Chin. Pomysł wysłania największego okrętu bojowego w rejs po Morzu Południowochińskim jest kolejnym sygnałem silniejszego zaangażowania Tokio w chińskie konflikty morskie. Nawiązanie do problemu bezpieczeństwa w regionie Azji i Pacyfiku podczas rozmów z przywódcami europejskimi oraz wizyta japońskiego ministra na Tajwanie jeszcze bardziej antagonizują władze w Pekinie.

Na koniec trzeba jeszcze powiedzieć kilka słów na temat wewnętrznej sytuacji politycznej w Japonii. Pomimo wprowadzenia zmiany regulacji, która ma umożliwić Abe Shinzō pozostanie przy władzy na kolejną kadencję, stabilny wizerunek premiera został podkopany przez oskarżenia związane ze skandalem korupcyjnym. Jak na razie nie widać silniejszego spadku poparcia dla obecnego rządu, lecz dalsze zeznania szefa grupy Moritomo są świetną okazją do zmasowanej krytyki ze strony opozycji i mediów, co w dłuższej perspektywie może zmniejszyć przewagę Partii Liberalno-Demokratycznej w nadchodzących wyborach do obu izb parlamentu.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

